

Ustanovení zákona, Metodiky hodnocení, vysvětlení vazeb na RIV

Ing. Jaroslav Pecen,
sekretariát Rady pro výzkum, vývoj a inovace

O B S A H

- **Návaznost výsledků na jednotlivé typy financování**
- **Druhy podpor na výzkumné aktivity**
- **Institucionální podpora – hrazení nákladů jiné VO**
- **Vlastnické právo k výsledku**
- **Ekonomický přínos výsledku**
- **Vykazování výsledků o kterých je předem známo, že nebudou hodnoceny**

Návaznost výsledků na jednotlivé typy financování

Do RIV lze vykazovat výsledky, vzniklé za podpory z následujících zdrojů financování:

S poskytnutou podporu podle zákona č. 130/2002 Sb.

P = projekt evidovaný v CEP

Z = výzkumný záměr evidovaný v CEZ (do roku 2013)

I = institucionální podpora na rozvoj výzkumné organizace

S = specifický vysokoškolský výzkum, kód S může být **uveden pouze v případě, že předkladatelem je vysoká škola nebo její součást** nebo příslušná organizační jednotka Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra.

O = operační programy

R = rámcové programy EK

Bez poskytnuté podpory podle zákona č. 130/2002 Sb.

N = neveřejné zdroje

V = jiné veřejné zdroje

Možnosti návaznosti jednotlivých výsledků na typ financování a jejich vzájemných kombinací

		P	Z ¹⁾	I	S ²⁾	O	R	V	N
		CEP	CEZ	CEA	CEA	CEA CEP	CEA		bez podpory podle zákona
podpora podle zákona č. 130/2002 Sb. mimo druhu N	P		A	A	A	A	A	A	A
	Z	A		A	A	N	N	A	N
	I	A	A		A	A	A	A	A
	S	A	A	A		A	A	A	A
	O	A	A	A	A		A	A	A
	R	A	A	A	A	A		A	A
	V	A	A	A	A	A	A		A
	N	A	N	A	A	A	A	A	

1) Výsledek lze navázat pouze na příjemce uvedeného u výzkumného záměru v CEZ;

2) Jiný subjekt než VŠ musí mít uzavřenou smlouvu o spolupráci s VŠ.

Druhy podpor na výzkumné aktivity podle zákona č. 130/2002 Sb.

§ 3 odst. 2 **Účelovou podporu** lze poskytnout na

a) **grantový projekt**, ve kterém příjemce cíle a způsoby řešení v základním výzkumu stanovuje sám ve skupině grantových projektů vyhlášené poskytovatelem,

b) **programový projekt**, ve kterém příjemce vyjadřuje, jakým způsobem a za jakých podmínek přispěje k naplnění cílů programu; řešení programového projektu může obsahovat i nezbytné činnosti základního výzkumu, pokud na ně navazují činnosti aplikovaného výzkumu, vývoje nebo inovací,

c) **specifický vysokoškolský výzkum**, kterým je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,

d) **velkou infrastrukturu**.

Účelová podpora

a) grantový projekt GA ČR

b) programový projekt poskytovatelé a TA ČR

Na tyto aktivity výzkumu je uzavírána smlouva, popřípadě vydáváno rozhodnutí podle ustanovení § 9 zákona.

Oba typy projektů jsou evidovány v **CEP**.

c) specifický vysokoškolský výzkum MŠMT

Na aktivity výzkumu tohoto typu je vydáváno rozhodnutí podle ustanovení § 9 zákona.

Údaje o specifickém vysokoškolském výzkumu jsou evidovány v **CEA**.

Výše uvedené je plně v pravomoci každého *poskytovatele*.

d) velkou infrastrukturu příslušný poskytovatel

Na takovou aktivitu vydáváno rozhodnutí podle ustanovení § 9 zákona, následně po schválení projektu *vládou ČR*.

Takové údaje se evidují v **CEA**.

§ 3 odst. 3 **Institucionální podporu** lze poskytnout na

- a) dlouhodobý **koncepční rozvoj výzkumné organizace** na základě zhodnocení jí dosažených výsledků,
- b) **mezinárodní spolupráci** České republiky ve výzkumu a vývoji, realizovanou na základě mezinárodních smluv, včetně spolupráce realizované na základě právních aktů vydaných k jejich provedení,
- c) **operační programy** ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo na jejich část zajišťující cíle ve výzkumu, vývoji a inovacích,
- d) **zabezpečení veřejné soutěže** ve výzkumu, vývoji a inovacích, dále na **zadání veřejné zakázky**, včetně **nákladů na hodnocení a kontrolu projektů a zhodnocení dosažených výsledků**, a dále na **vyhodnocení podmínek pro poskytnutí podpory na specifický vysokoškolský výzkum**, velkou infrastrukturu nebo mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu, vývoji a inovacích, a to až do celkové výše 2,5 % prostředků poskytovatele na výzkum, vývoj a inovace v daném kalendářním roce, s výjimkou nákladů orgánů hrazených podle písmene f),

Institucionální podpora

e) **věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků** výzkumu, vývoje a inovací nebo finanční ocenění propagace či popularizace výzkumu, vývoje a inovací, kde podmínky pro ocenění stanoví vláda na návrh Rady pro výzkum, vývoj a inovace,

f) **náklady spojené s činností** Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky a Akademie věd České republiky.

Institucionální podpora

V případě, že se jedná o **institucionální podporu**, je vždy vydáváno rozhodnutí podle ustanovení § 9 zákona.

Údaje o tomto typu podpory jsou evidovány v **CEA**, mimo části institucionální podpory na výzkumné záměry, které jsou evidovány v **CEZ**.

a) dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků **příslušný poskytovatel**

Hodnocení je prováděno podle platné Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů.

b) mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji **MŠMT**

c) operační programy **MŠMT** nebo **MPO**

tj. prostřednictvím toho orgánu či organizace, které Českou republiku zastupují

Institucionální podpora

d) zabezpečení veřejné soutěže ve VaVal, zadání veřejné zakázky, náklady na hodnocení a kontrolu projektů a zhodnocení dosažených výsledků, na vyhodnocení podmínek pro poskytnutí podpory na specifický vysokoškolský výzkum, velkou infrastrukturu nebo mezinárodní spolupráci

- **Limit 2,5%** finančních prostředků poskytovatele na VaVal schválených pro daný kalendářním rok

e) věcné nebo finanční ocenění mimořádných výsledků **příslušný poskytovatel**

f) náklady spojené s činností RVVI, GA ČR, TA ČR a AV ČR, jsou hrazeny prostřednictvím příslušných rozpočtových kapitol.

Účelová podpora – hrazení nákladů jiné VO

1.A. Účelová podpora (§ 3 odst. 2) – je vydána smlouva, případně rozhodnutí na projekt či grant, která zahrnuje všechny příjemce (viz CEP),

a/ autor A je uváděn jako domácí autor VO I.

- případná bodová hodnota výsledku je připočtena VO I.

b/ autor A je uváděn jako domácí autor VO I. a VO II.

- případná bodová hodnoty výsledku se rozdělí mezi VO I. a VO II. Při zohlednění počtu domácích tvůrců.

Předpokladem je, že VO I. i VO II. jsou příjemci dle CEP.

Závěr:

Smlouva není nutná, příjemci mají smlouvu s poskytovatelem podpory, tj. zároveň mezi sebou.

1.B. Účelová podpora (§ 3 odst. 2) – je vydáno rozhodnutí (podle § 9 odst. 6 bodu b) o poskytnutí podpory na specifický vysokoškolský výzkum (viz CEA).

Specifický vysokoškolský výzkum je definován: jako „výzkum, kterým je výzkum prováděn studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,“ (viz § 3 odst. 2 písm. c).

Závěr:

Smlouva není potřeba výsledky navázané na podporu specifického **vysokoškolského výzkumu mohou vykázat pouze VO=VŠ**, a to i v kombinaci jeden výsledek – 2 VŠ.

Institucionální podpora – hrazení nákladů jiné VO

2.A. Institucionální podpora na rozvoj VO (§ 3 odst. 3) – je vydáno rozhodnutí ve prospěch jedné VO

a/ autor A je uváděn jako domácí autor VO I.

- případná bodová hodnota je započtena VO I.

b/ autor A je uváděn jako domácí autor VO I. a VO II.

- případná bodová hodnota je rozdělena mezi VO I. a VO II,
ale podmínkou je, že bude uzavřena sml. o vzájemné spolupráci mezi VO I. a VO II., protože jsou na tuto spolupráci použity fin. prostředky určené na dlouhodobý koncepční rozvoj jedné VO (upravuje § 8 odst. 4 zákona).

„Z institucionální podpory může příjemce hradit náklady na činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích jiné výzkumné organizace, pokud jsou tyto činnosti předmětem spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích mezi výzkumnými organizacemi na základě písemné smlouvy.“

c/ autor A je uváděn jako domácí autor VO I. a dalšího subjektu

-v takovém případě není pro uzavření smlouvy důvod, protože další subjekt není VO.

V takovém případě se jedná o objednávku **služby**, VO I. u dalšího subjektu. Vlastníkem práv k výsledku je objednatel služeb = VO I, která si tuto službu platí.

Výsledek si může vykázat pouze VO I., nikoliv dodavatel **služby**.

- případná bodová hodnota je započtena VO I.

[**pozor** – nezaměňovat autorské práva podle autorského zákona, ty RIV nesleduje ani neeviduje, s právy vlastníka k určitému výsledku.]

nebo

2B. Institucionální podpora (§ 3 odst. 3) – je vydáno rozhodnutí ve prospěch jedné VO, na výzkumný záměr
- případná bodová hodnota je započtena pouze té VO, v jejíž prospěch bylo vydáno rozhodnutí (viz CEZ).

Protože se jedná o smluvní vztah, kdy bylo vydáno rozhodnutí podle § 8 odst. 5) zákona ještě před jeho novelou:

„Z institucionální podpory výzkumného záměru se smí hradit náklady pouze na výzkum prováděný příjemcem, včetně infrastruktury nezbytné pro řešení tohoto výzkumného záměru.“).

Výsledek může být vykázán pouze konkrétní VO, které bylo vydáno rozhodnutí (viz § 8 odst. 5) zákona před jeho novelou a nemůže být využito smluvní spolupráce, jiné VO.

Závěr:

- Smlouva není potřeba, pokud příjemce (VO) bude hradit nějakou část jím prováděného výzkumu formou nákupu služeb.
- Smluvní spolupráce, tj. písemná smlouva se uzavírá pouze v případě, že VO plánuje, že jí poskytnutých finančních prostředků na dlouhodobý koncepční rozvoj budou použity na spolupráci s další VO. Pak lze jednotlivé výsledky připsat dvou, případně více VO.
- Smlouvu o spolupráci je zbytečné uzavírat pokud se jedná o projekty nebo granty (CEP), tam je smluvní vztah upraven smlouvou mezi poskytovatelem a dalšími příjemci (VO) projektu, grantu. Stejně tak pokud výsledek vznikl z fin. prostředků určených na výzkumný záměr či podporu specifického vysokoškolského výzkumu.
- Rada pro výzkum, vývoj a inovace nemůže zasahovat do strategie jednotlivých VO, resp. do jejich vzájemné spolupráce. Smlouva, aby byla platným právním dokumentem, by se měla řídit relevantními ustanoveními obchodního zákoníku. Tj. především jednoznačná identifikace sml. stran, vymezení předmětu spolupráce, forma vzájemných plnění, jak věcných, tak i finančních, vč. sankčních ustanovení. Rada nebude předepisovat jak má smlouva vypadat, ani určovat její formální obsah, to je záležitostí jednotlivých VO a pravidel které si mezi sebou dohodnou.

Vlastnické právo ve vztahu k výsledku

Vlastnické právo je právní normou regulovaný vlastnický vztah. Lze rozlišit V. objektivní a V. subjektivní.

V. v objektivním smyslu představuje souhrn právních norem regulujících vlastnické vztahy v ekonomickém pojetí. V. je základním právním institutem, který zakotvuje existující ekonomické vlastnické vztahy, vyjadřuje především statickou stránku vlastnictví, tj. existující systém rozdělení věcí. Dynamickou stránku vlastnictví (tj. vztahů, které vznikají v procesu užívání a disponování věcmi) upravuje.

Subjektivní V. bylo tradičně chápáno jako právní panství nad věcí. Lze ho charakterizovat jako právem zakotvenou možnost vlastníka v mezích stanovených právním řádem držet a užívat věci a nakládat jimi podle své úvahy a zájmu, a to mocí, která není závislá na moci kohokoli jiného k téže věci v téže době. Současně v sobě zahrnuje i právně zabezpečenou možnost vlastníka domáhat se od třetích osob zdržení se užívání věci vlastníka proti jeho vůli, zdržet se chování, které ruší vlastníka v jeho držbě a užívání věci a dispozicích s ní.

Práva k výsledkům upravuje § 16 zákona

(1) Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který *nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké* nebo obdobné tvůrčí činnosti, **je vlastníkem výsledků poskytovatel** a jejich zveřejnění a využití je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele.

(2) Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který *lze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké* nebo obdobné tvůrčí činnosti, potom příjemce, pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům, zajistit jejich právní ochranu a **po jejím udělení vlastnické právo převést na poskytovatele**. Příjemce má nárok na úhradu prokazatelných nákladů s tím spojených, pokud nebyly součástí uznaných nákladů projektu. Ke zveřejnění výsledků před podáním přihlášky k průmyslové právní ochraně je nutný písemný souhlas poskytovatele.

(3) Práva k výsledkům činnosti ve výzkumu, která není veřejnou zakázkou, patří příjemci.

Příjemce, který není fyzickou osobou, upraví způsob nakládání s výsledky svým vnitřním předpisem (provede úpravu autorských práv).

(4) Pro využití výsledků, s výjimkou ustanovení o VZ, platí, že v případě

a) výsledku plně financovaného z veřejných prostředků je příjemce povinen zpřístupnit výsledky za stejných podmínek, stanovených ve smlouvě o využití výsledků, všem zájemcům o jejich využití, pokud předpisy Evropských společenství nestanoví jinak,

b) výsledku financovaného z veřejných prostředků ve výši přesahující 50 % a nižší než 100 % výše nákladů projektu je příjemce povinen za podmínek stanovených ve smlouvě o využití výsledků přednostně poskytnout výsledky těm subjektům, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,

c) výsledku podílově financovaného z veřejných prostředků ve výši dosahující 50 % nebo méně nákladů projektu musí být součástí smlouvy o využití výsledků dohoda o způsobu a termínech využití výsledků s těmi subjekty, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,

d) nevyužití výsledků podílově financovaného z veřejných a z jiných prostředků způsobem a v době stanovené ve smlouvě o využití výsledků je příjemce povinen poskytnout dosažené výsledky k využití za nediskriminujících podmínek za tržní cenu všem zájemcům.

Závěr

Vlastník práv k výsledku je ten subjekt, který může s výsledkem nakládat tj. uzavřít např. licenční smlouvu, prodat práva k výsledkům apod.

Například u patentu je vlastníkem práv majitel patentu, uvedený na patentové listině. Ve fázi přihlášky je to přihlašovatel.

U publikačních výsledku se vlastníkem práv stává nakladatelství nebo vydavatelství, ale v publikaci by měla být uvedena afilace (název subjektu), ve které byl výsledek vytvořen.

Řešitel jako fyzická osoba má k výsledku práva vyplývající z autorského zákona.

Ekonomický přínos výsledku

- Ekonomickým přínosem je myšleno zhodnocení výsledku, tj. ekonomicky doložitelné údaje o jeho uplatnění, tj. např. "prodejní cena" výsledku jinému subjektu, prodej licence (typické u výsledku druhu P – patent) nebo např. uzavření smlouvy o smlouvě budoucí, kdy uživatel výsledku se zaváže k další spolupráci ve výzkumných aktivitách nebo lze přínos vyčíslit např. úsporou finančních prostředků uživatele výsledku, tj. finanční prostředky které by byly jinak vynaloženy např. za nákup licence nebo za vlastní vývoj apod.
- I tzv. „naturální plnění“ lze vyčíslit finanční částkou.

Vykazování výsledků o kterých je předem známo, že nebudou hodnoceny

„Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů“, popisuje hodnocení výsledků, tj. popisuje a stanovuje bodově hodnocené výsledky.

Popis údajů dodávaných do IS VaVal – RIV v roce 2011, popisuje a stanovuje postup pro vkládání údajů o všech výsledcích.

Metodika, stejně tak Popis nikdy nestanovoval, že údaje o výsledcích bez bodového hodnocení nelze do RIV vkládat.

IV. kategorie – Ostatní výsledky

A - audiovizuální tvorba – jsou elektronické dokumenty (tj. dokumenty vydané pouze ve formě čitelné prostřednictvím příslušného technického zařízení, např. dokumenty vydané pouze na CD, dokumenty dostupné pouze prostřednictvím Internetu nebo webová prezentace) s výjimkou výsledků vydávaných v elektronické podobě, které splňují podmínky pro zařazení do kategorie J, B nebo D. Nezahrnuje výzkumné zprávy vydané pouze v elektronické formě, které splňují požadavky pro výsledek druhu V. Nejedná se o výroční, periodické nebo závěrečné (event. jinak pojmenované) zprávy o řešení výzkumné aktivity, které jsou předkládány poskytovateli, a které jsou vydané pouze v elektronické formě.

M - uspořádání konference.

W - uspořádání workshopu, semináře.

E - uspořádání výstavy.

O - ostatní výsledky - jedná se o takové výsledky, které nesplňují kritéria pro ostatní uvedené, přesně definované druhy výsledků a které vznikly v souvislosti s řešením výzkumné aktivity.

Tyto výsledky však mohou být výsledky očekávanými v rámci programů, proto by měly být do RIV předány.

Jak vkládat údaje o výsledcích pokud vím, že nebudou hodnoceny - bodovány?

1. Vkládání údajů do RIV je zcela v pravomoci poskytovatele, ten provede kontrolu včetně zhodnocení a následně rozhodne o předání nebo nepředání údajů.

2. Pro vkládání údajů o výsledcích je rozhodující zda konkrétní druh výsledku splňuje platnou definici dle Metodiky.

3. Rozhodujícím stanoviskem není zda výsledek např. druhu J – článek v odborném periodiku je zařazen v některé z databází používaných dle Metodiky k bodovému hodnocení, ale zda splňuje příslušnou definici.

Např.:

Článek byl uplatněn v periodiku, to má ISSN, je minimálně v rozsahu 2 stran, jedná se o výsledek příslušné výzkumné aktivity. V takovém případě nehrozí uplatnění ustanovení § 14 odst. 5 zákona. Výsledek zůstává v RIV evidován, jeho bodová hodnota je rovna nule.

Děkuji za pozornost

Ing. Jaroslav Pecen

sekretariát Rady pro výzkum, vývoj a inovace

Odbor výzkumu, vývoje a inovací,
oddělení Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a
inovací

Úřad vlády ČR

**rvv@vlada.cz, pecen.jaroslav@vlada.cz
www.vyzkum.cz**

Tel.: 224 - 002 - 354